

GÁL LÁSZLÓ :

NŐK NAPJA MA

A holnap már az ajtón kopogott, —
ispánok mérték a börtönt és botot,
kopasz költők paróka-verset írtak
s borbély gyurta a tegnapi kehet...
A rekkenő tűzben sülték a Dózsák,
tüskék nőttek a kertben és suta rózsák,
s trubadur tátott száját és szemét;
gitárt pengetett: szeret, nem szeret...

Az egyik? Csoda volt, és puha kellem,
feléje lengett kalap és derék,
Nyüzsögték, ahogy a méhkirálynőt
rajzák körül az elhulló herék.
Ködöt köpött köré a mákony,
a mese-selyem, hazugság-bársony;
rőt férfi-éhség és sötét kora, kaján
étvágygal csak nősténynek akarta.
Nagyságos úrnő, utcalány —
szenny, vers és ima osztoztak a kegyen:
csak ember ne legyen.

A másik? Trágyát hordott, markot szédett,
piszkos volt, izzadt, szült és éhezett.
Levetkőzött már hitet és reményt, —
urak, úrnők és kand; kamasz úrfik,
ételt vártak tőle, csókot és edényt.
Vagy gyárba vitte el a kevés;
a szalmazsák, a téli rongy, az evés.
Bársonyra nem telt; kenderre, kócra, szöszre;
az életét csak úgy foltozta össze.
Könyvet nem éhelt, befonta a setét;
istent nem látott, csak a pap kezét,
amelyre alázatos és nyálas csókkal hajolt, —
róla a költő nem dalolt.

Embernek hirdették csúfos-csúf igék,
a fény a szemében; a tűz ami benne égett...
A pénzért-kéjből és a trágyaléből —
óriás-csizma röpül a lábán, —
egyenesen a napba lépett.

Nem nagyságos és nem cseléd, —
csak ember...
Százezer év mocsara szikkadt,
felnőtt millió vágy és tikkadt
szomjúzók előtt csobognak a forrás-könnyek, —
rtak nyílnak, szemek és könyvek...
Szívja szívvel, táguló cimpával:
a sarokba minden ócskasággal!
a padlásra a hezug gitárral!

Nekünk . . . **húgunk, barátunk, anyánk, —**
a mi családunk: millió-millió!
S miénk itt minden: hegy, völgy és folyó,
a föld, a gyár és a jövő,
a betű, a tudós lombikja, s amit terem
ész és izom és életre törő
harcos akarat és tudás!

Sürrög, szikrázik, lobban a láng:
 ember lett az Anyánk;
 s aki bennünket életre szeretett,
 most ő is dönt, neki is szava van:
 a békés békénk, a béke-munkánk,
 teremtő, boldog életünk felett.

Te tavaszos mező, te tavaszos világ,
 ti: gyárak, műhelyek, házak, paloták —
 nézzétek! épít az Anyánk:
 boldog hazát és önmagát;
 bennünket épít és velünk
 és nekünk!

A SZÖVETSÉGI KORMÁNY GAZDASÁGI INTÉZKEDÉSEI

Irtá: FORRÓ GYÖRGY

Köztudomású, hogy hazánk az idén áttér a tervgazdaság rendszerére. A tervgazdaságnak több előfeltétele van. Az első, hogy az alapvető termelőeszközök ne egyesek, érdekcsoportok kezében legyenek, hanem, hogy a társadalom, az állam vagyonát képezzék. Országunkban ez a feltétel megvan, közgazdaságunk kulcsállásaiban (a fontosabb iparban, kereskedelem, közlekedés stb.) a magántőke uralma véget ért, annál is inkább, mert az állami tulajdon mellett jelentős szövetkezeti tulajdon is létezik. Azáltal, hogy alapvető termelő eszközeink az állam kezébe kerültek és hogy az államhatalom a néphatóságok kezében van, az állami gazdasági szektor társadalmi tulajdon jelleget kapott. **Hogy** a tervgazdálkodást sikeresen megvalósíthassuk, szükséges, hogy minden vonalon kiküszöböljük — a tőkés rendszer örökségét — a termelés anarhisztikus, rendszertelen szervezeti formáit. Az ár, a tőkehalmozás rendszerének stb. régi szervezeti formái nem felelnek meg a termelőeszközök tulajdonjoga társadalmi tartalmának, nem felelnek meg a tervgazdálkodás követelményeinek.

Világos, hogy tőkés szervezeti formákkal nem tudnánk keresztül vinni tervgazdaságunkat. A régi szervezeti formák állandó fékező hatást gyakorolnának és társadalmunk értékhalmozása nem tenné lehetővé a termelt érték helyes, arányos és igazságos elosztását, sem pedig annak újabb, — a társadalomra hasznos célú befektetését.

Szövetségi kormányunk legújabb rendeleteinek, határozatainak és gazdasági intézkedéseinek egész rendszere azt célozza, hogy az öröklött, tőkés szervezeti formákat levessük és termelési rendszerünk társadalmi tartalmát új szervezeti formába öntsük.

I.

Egyik alapvető kérdése minden gazdasági rendszernek az akkumuláció kérdése, a tőkehalmozás és a felhalmozott tőke hozzácsatolása az